

VEZÉRCIKK

A büntetésüket letöltött elítéltek második esélye

Miért létezik a büntetőjog? Mi a célja? Nyilvánvalóan a büntetés kiszabása. Ezenkívül vajon mi más még? Azért zárnak valakit börtönbe, hogy végső megoldásként kifejezzék a társadalom rosszallását azzal kapcsolatban, amit az adott társadalom büntettnek tekint; hogy az egyén megbűnhődjön – már amennyire ez lehetséges – az áldozatoknak okozott kárért, és hogy a visszaesés kockázatát azáltal csökkentsék, hogy lehetőséget adnak az elítéltnak a társadalomba való visszatérésre.

Sajnálatos módon ebből a szempontból a börtönök a bűn melegágyának tekinthetők. Nemcsak azért, mert itt a kirekesztés már amúgy is tapintható folyamatai (szegénység, alacsony iskolázottság, drogokkal való visszaélés, mentális problémák stb.) felerősödnek, hanem azért is, mert mindez tartós munkanélküliséghez, az adott személy esetében a hajléktalan létforma kialakulásához és a családi kötelékek elszakadásához vezethet.

A börtönök ilyen tekintetben inkább kirekesztést, sem mint befogadást eredményeznek. A bebörtönzés sem a társadalom biztonság iránti igényét nem szolgálja, sem az egykori bűnözők számára nem biztosít második esélyt. Az elítéltek könnyen visszatérhetnek a bűnözői magatartáshoz pénz, munka, illetve a jobb jövő reményének hiányában.

Az Európai Tanács állásfoglalása szerint „*mindenki, aki személyi szabadságától megfosztatott, tisztelettel és méltósággal kezelendő*”. A XXI. században alkalmazott fogva tartási gyakorlat alkalmazása mellett képzési lehetőséget és gyakorlati tanácsadást kellene biztosítani az elítéltek számára, amely felkészítené őket a közösségbe való visszatérésre. Egy olyan társadalom, amely már régen felhagyott a „szemet szemért” filozófiájával, oly módon növelhetné megbecsültségét, ha valójában tenne valamit az elítéltek rehabilitációjáért.

V. Forest

MILYEN JÖVŐ ELÉ NÉZNEK A SZABADULT ELÍTÉLTEK?

TARTALOM

Börtön és kirekesztettség

- Börtön: a szociális rehabilitáció vagy a kirekesztés helyszíne?
- Az Európai Unió börtönstatisztikái
- Fogva tartottak és egykori elítéltek beszélnek
- A fogva tartás botrányos körülményei...
- Nők és nemzeti kisebbségek: kétszeresen hátrányos helyzetűek
- Hogyan támogassuk az (egykori) bűnelkövetőket: esettanulmányok
- Az elítéltek gyermekei
- „Minden egykori bűnelkövető magán hordozza a büntetett előélet jelentette bélyeget”
- Az Európai Bűnelkövetők Foglalkoztatásai Fóruma

Hírek Ausztriából

- A társadalmi-gazdasági mítoszok lerombolása
- Érdekes projektek
- Interjú Karin Heitzmann osztrák kutatóval a szegénységről

BÖRTÖN ÉS KIREKESZTETTSÉG

Börtön – a szociális rehabilitáció vagy a kirekesztés helyszíne?

Az egykori bűnelkövetők kirekesztettsége többdimenziós jelenség. Erős politikai elkötelezettség szükséges ahhoz, hogy megvalósítható legyen, hogy a börtönök valóban a társadalomba való visszatérést szolgálják.

A büntetőjoggal összeütközésbe került fogva tartottak nagy része társadalmi értelemben véve kirekesztett háttérből érkezik: alacsony iskolázottság, munkanélküliség, egészségi problémák, kábítószer-függőség stb. A bebörtönözés semmit sem old meg: a problémák kibogozhatatlanul összekuszálódnak, és ráadásul a még erősebben meglévő társadalmi kirekesztettség érzése is hozzáadódik a börtönben eltöltött évekhez.

Mindazonáltal csak szórványosan állnak rendelkezésre és jelenleg még kipróbálási stádiumban vannak azok az egykori bűnözők számára rendelkezésre álló lehetőségek, amelyek az őket büntettek elkövetésével vádló társadalomba történő újbóli beilleszkedésüket segítik. (Lásd az 5. oldalt!) Egy olyan időszakban, amikor a választási kampányok saját céljaikra használják fel a bizonytalanság-érzetet, az olyan politikai akarat, mely visszaállítaná a börtön társadalmi rehabilitáló funkcióját, Európában még várat magára.

Oktatás

Minél hosszabb a büntetés időtartama, annál valószínűbb, hogy a fogva tartottak szakmai ismeretei elkopnak és elavulttá válnak. Ezenkívül a nyilvánvalóan nem a rabok igényeihez igazított, börtönben folyó képzések (általában valamiféle „mesterség” elsajátítása) csak tovább erősítik a feltehetőleg már amúgy is meglévő, az „iskoláról” és a tanulásról kialakult meglehetősen negatív képet. Számos fogva tartott iskolai pályafutása valójában igen viszontagságosan alakult: sokszor csak néhány készséget, olykor csupán az alapvető írás- és olvasáskészséget sajátították el.

Azonban a börtön – legalábbis néhány elítélt számára – mégis lehetőséget kínál a képzési szükségletek felmérésére, és azon képzés megszerzésére, melyet a börtön falain kívül képtelenek voltak megszerezni: egy olyan képzésre, mely lehetőséget nyújt a munkába és a társadalomba való visszatérésre, illetve az önbecsülés visszaszerzésére.

Egy tíz évvel ezelőtt született kanadai tanulmány (1) szerint az alapfokú képzésben való részvétel 12%-kal csökkenti az újra-elkövetés valószínűségét – ez a szám azonban kellő körültekintéssel kezelendő! Egy frissebb tanulmány (2) arról számol be, hogy azon általános iskolai végzettséget sem szerzett egykori elítéltek esetében, akik nem vettek részt ilyen börtönökben folyó képzéseken, háromszor olyan magas az újbóli börtönbe kerülés esélye, mint azon társaik esetében, akik ilyen képzésben viszont részt vettek.

Foglalkoztatottság

Nagy-britanniai becslések szerint az elítéltek kétharmada munkanélküliként kerül börtönbe, s háromnegyedük szabadulás után sem tud élni az azonnali munkába állás lehetőségével (3).

A munkaadók vonakodnak volt „svindlereket” alkalmazni
--

Azon elítéltek esetében, akik börtönbe vonulásuk előtt alkalmazásban álltak, a börtön egyet jelent a munkahely és a jövedelem elvesztésével. Csak ritkán fordul elő, hogy az ilyen személy munkahelyét fenntartják; ez még a rendkívül rövid időtartamú ítéletek esetében sem valószínű. Egyébiránt kevés munkaadó alkalmazza újra az előzőleg nála munkát végzett büntetett előéletű munkavállalót.

Azok az alulfizetett kétkézi munkák (takarítás, konyhai kisegítő munka, rakodói munka, mosodai munka), amelyeket a börtön kínál, a munkaerőpiacról már börtönbe vonulásuk előtt kiszorult személyekben, azt a benyomást kelthetik, hogy nem érdemes a törvény oldalán állni. Különösen azért, mert ezek a munkakörök mára teljesen elvesztették a kapcsolatot a munkának a börtön falain kívül létező világával.

Azonban ennek nem feltétlenül kellene így lennie... A börtönben végzett munka tapasztalattal szolgálhat számos elítélt számára, továbbá – egy szakképzett személy segítségével – arra is lehetőséget adhat, hogy

olyan munkaadókkal lépjen kapcsolatba az elítélt, akik szabadulása után szívesen alkalmaznák. Mindazonáltal még sokat kell tenni a meggyőzés és a bátorítás terén ahhoz, hogy munkaadók az egykori elítélteket megbízható munkaerőnek tekintsék. Néhány lelkiismeretlen munkaadó pedig mindig kapva kap az alkalmon, és illegálisan, éhbéréért foglalkoztatja ezekezt az elítélteket, mivel tisztában van azzal, hogy büntetett előélettel nehezen találhatnak maguknak rendes foglalkozást! Saját vállalkozás indítása gyorsabb és célszerű megoldást jelenthetne, azonban ez az út nem mindenki számára járható, és sajnos gyakran előfordul az is, hogy egy ilyen kezdeményezés csalódással végződik...

Jelenleg az állástalan egykori elítéltek az Európai Unióban különösen sebezhető csoportot alkotnak. Számuk — mely az EOEK becslése szerint néhány millióra tehető (lásd 6. oldal) — folyamatosan növekszik, és a helyzetet az egyre gyakrabban alkalmazott vizsgálati fogság az utóbbi években csak tovább rontotta.

Lakáshelyzet

Az elítélt nemcsak a munkahelyét, de a lakhelyét is elveszítheti, sőt, amennyiben a főbérlet nem értesült a szabadságvesztésről, úgy még a lakbért is fizetnie kell. Így módon az elítélt adósságspirálba kerül, hiszen a fizetendő lakbér halmozódik, noha ő már nem lakik ott. A lakbér nem fizetése pedig oda vezethet, hogy az elítéltet kilakoltatják, és a szociális lakásra várók listájáról is törlik.

Az elítélt számára legkedvezőtlenebb helyzet akkor áll elő, ha az albérletje helyzetéről mit sem tudó lakástulajdonos visszaveszi a lakást, és kidobja onnan az elítélt holmiját. Ezért történhet meg az, hogy sok elítélt nem tudja felmutatni a szükséges iratokat (személyes iratokat, bizonyítványokat és okleveleket), melyek a munkavállaláshoz, a segélyek vagy a szociális lakásigényléshez szükségesek.

Ennélfogva számos, büntetését letöltött elítélt az utcára vagy hajléktalanszállóba kerül. A munkanélküliség továbbá jelentősen megnehezíti a saját lakáshoz jutást, nem is szólva az olyan lakástulajdonosokról, akik nem adják ki ingatlantulajdonukat egykori elítélteknek, vagy irreálisan magas kauciót követelnek tőlük. Így a szociális szállás

lehetősége tűnik a legmegfelelőbb megoldásnak, jóllehet ez az út is akadályokkal teli, tekintve az ilyen célra rendelkezésre álló lakások meglehetősen szűkös számát és azon politikai erő hiányát, mely tevőlegesen segítené az egykori elítéltek társadalomba történő újbóli beilleszkedést.

Számos, büntetését már letöltött elítélt az utcára kerül

Ezért fontos az, hogy biztosítsuk annak a lehetőségét — ha lehetséges, még a börtönbe vonuláskor —, hogy szabadulása után az elítéltet megfelelő lakhatási körülmények fogadják. Még a börtön falain belül az ilyen személyek számára különleges tanácsadást és segítségnyújtást kellene biztosítani.

Egészség

Felesleges lenne tagadni, hogy a kábítószeres minden börtönben jelen vannak. A börtönökben gyorsan kábítószerfüggővé válhatnak még azok is, akik korábban soha nem éltek ezzel a szerrel, és megfelelő kezelés híján szabadulásuk után is függők maradhatnak.

Sok fogoly mentális problémáktól is szenved, melyek adott esetben a börtönben alakulnak ki nála. Ezeket a mértéktelen alkohol- és drogfogyasztás csak tovább rontja. Az inaktivitás pedig még tovább súlyosbíthatja ezeket a problémákat: az elítéltek egyfajta kábulatba eshetnek, mely megfosztja őket a gondolkodás és a saját maguk érdekében történő cselekvés képességétől. Néhány elítélt számára azonban a börtönben nyílik először lehetőség a betegségük diagnosztizálására, a probléma megfogalmazására. A kezelés reményének felélesztése „elviselhetőbbé” teheti az ilyen elítéltek életét.

Erőforrások

A tisztességes élethez elegendő jövedelem biztosítása előfeltétele az egykori elítéltek rehabilitációjának. Azonban a börtönbe vonulás előtt felhalmozott adósságok a fogva tartás ideje alatt még esetlegesen gyarapodhatnak is: lakbérhátralék, segélyek elvesztése, bebörtönözöttséggel kapcsolatos költségek stb.

A börtönök többet is tehetnének azért, hogy az elítéltek kitörjenek a fent ismertetett adósságspirálból: tanácsadói szolgáltatást működtethetnek, munkát biztosíthatnak, feltéve,

ha az adott elfoglaltság valóban minőségi munkát követel meg, és tisztességesen meg is fizetik.

Család

A bebörtönzés végzetes csapást mérhet egy házasságra, illetve az elítéltnak a saját gyermekeivel való kapcsolatára (lásd 5. oldal). A börtönbe vonulás kényszere érzelmi, pénzügyi és egészségi problémákat okozhat a családtagok számára. Ezzel szemben, egy erőszakos családtag eltávolítása – pl. a családon belüli erőszak esetében – nyugalmat hozhat, és az újrakezdés lehetőségét jelentheti mind a partner, mind pedig a gyermekek számára.

Azonban ha a család és a barátok a szabadulás után is kapcsolatban maradnak az egykori elítélttel, számára gyakran ők jelentik a rehabilitáció megvalósulásának legfontosabb eszközeit: azonnali segítséget és szeretetet adnak, továbbá lakhatási lehetőséget biztosítanak a volt elítélt számára. A kevésbé szerencsések esetében a szabadulás zsákutcát jelenthet, vagy — ami még rosszabb — visszaeső bűnözőkké válhatnak, és így visszakerülhetnek ugyanoda, ahonnan elindultak: a börtönbe.

Vincent Forest

(1) Correctional Services of Canada, *Can Educating Adult Offenders Counteract Recidivism?* (Kanadai Nevelőintézeti Szolgálat: *Csökkentheti-e az oktatás a felnőtt bűnelkövetők esetében a visszaesés veszélyét?*) Research Report 22, 1992. Elérhető: http://www.csc-scc.gc.ca/text/rsrch/reports/r22/r22e_e.shtml

(2) D Clark, *Effective Regimes Measurement Research*, Home Office (Prison Service internal management paper – unpublished) /*Hatásos módszerek kutatása és hatékonyságmérése*, az Egyesült Királyság Belügyminisztériuma (A börtönben nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos belső használatú irat, kiadatlan), 2001. Elérhető: <http://www.homeoffice.gov.uk>

(3) *Reducing re-offending by ex-prisoners* (Büntetett előéletűek újbóli bűnelkövetésének csökkentése), 2002, az egyesült királyságbeli Social Exclusion Unit jelentése. Elérhető: <http://www.socialexclusion.gov.uk>

Az Európai Unió börtönstatisztikája

A londoni Kings College, International Centre for Prison Studies (Nemzetközi Börtönkutatói Központ) (<http://www.prisonstudies.org/>) legfrissebb adatai abszolút számokban, illetve a népesség számához viszonyított arányban kifejezve (100.000 főre vetítve):

- Ausztria: 8700 (107)
- Belgium: 9245 (90)
- Ciprus: 355 (41)
- Csehország: 19.506 (190)
- Dánia: 3788 (71)
- Észtország: 4571 (317)
- Finnország: 3719 (73)
- Franciaország: 55.028 (91)
- Németország: 79.329 (97)
- Görögország: 8760 (83)
- Magyarország: 16.543 (164)
- Írország: 3417 (92)
- Olaszország: 56.530 (98)
- Málta: 278 (71)
- Hollandia: 20.000 (127)
- Lettország: 7796 (325)
- Litvánia: 8063 (218)
- Luxemburg: 655 (153)
- Lengyelország: 79.807 (206)
- Portugália: 13.163 (122)
- Szlovákia: 8891 (165)
- Szlovénia: 1129 (57)
- Spanyolország: 60.896 (155)
- Svédország: 7332 (82)
- Egyesült Királyság: 84.918 (145)

Lengyelországban és a Balti államokban legmagasabb a fogva tartottak aránya: ott 100.000 lakosra több mint 200 fogoly jut.

Szavak a zárt kapuk mögül...

„Gondolkodtam rajta, hogy elvégzek egy tanfolyamot, szerzek valami szakmát. De jobban fizetnek, ha megmaradok a takarításnál – úgyhogy nem igazán van választásom.”

„A fő az, hogy munkát szerezzek. Kell valami melő, hogy ne csak a lábamat lógassam – meg persze a pénzre is szükségem van.”

„Ha kikerülök innen, az első pár héten belül igyekszem... munkát szerezni, de nyilvánvaló,

hogy ha priuszod van, és ha őszintén meg is mondod, hogy igen, büntetett előéletű vagyok, akkor máris ajtót mutatnak.”

„Elvesztettem a házamat, amikor ide behoztak. Hogy is gondolhatnék az újrakezdésre, ha nincs hová mennem?”

...és a fal másik oldaláról

„Amikor kijöttem, visszatértem a régi dolgokhoz – könnyen megszokod a börtönt, azt az életformát.”

„Mikor kikerülök, rosszabbul állok, mint amikor bejöttem – több az adósságom, az összes bútorom oda, és nincs lakásom. Fogalmam sincs, hol alszom a következő három napban.”

„Nemcsak a büntetett előéletemről kell beszélni, hanem arról a tényről is, hogy éveken át drogfüggő voltam. Egyszerűen nem voltam munkaképes. Még a saját családom sem bízhatott meg bennem. Hogyan várhatnám hát el, hogy egy munkaadó megbízzon bennem?”

„A problémám miatt hosszú időre kiestem a munkából. Most, hogy újra dolgozom, úgy érzem, többet tudok nyújtani a munkámban, és jólesik, hogy megbíznak bennem.”

Források: *Reducing re-offending by ex-prisoners*, 2002., az egyesült királyságbeli Social Exclusion Unit beszámolója; *Including prisoners and ex-offenders in employment and society*, az 1999. évi dublini Integra Konferenciáról készült beszámoló

Botrányos fogva tartási feltételek...

Egyes börtönökben a körülmények „összeegyeztethetetlenek” az emberi méltósággal. Elfogadhatatlanok!

Rendben van, hogy az ember megfizeti adósságát a társadalomnak, de ugyan milyen felelősen gondolkodó személy menne el szó nélkül azon, egyes európai börtönökben uralkodó fogva tartási körülmények mellett, melyek – az Európa Tanács beszámolója (1) szerint – „összeegyeztethetetlenek az emberi méltóság tiszteletben tartásával?”

A szabadságvesztés rendeltetése az lenne, hogy a fogolyban változást idézzon elő, mielőtt

az visszatérne a társadalomba. Ám világos, hogy a börtön maga is előidézhethet törvénysértő magatartást, és újbóli visszaeséshez vezethet azon életmódból kifolyólag, melyet a foglyokra a börtön rákényszerít. A börtön gyakran az a hely, ahol szervezett bűnözés folyik, s ahol töretlen az erőszak teljhatalma és a drogok uralma. A börtön ezenkívül a társadalmi kirekesztettség színhelye is, mely menedéket nyújt azoknak, akiket a társadalom már amúgy is kivetett magából.

Átláthatatlan igazság

A francia börtönökben fogva tartottaknak kevesebb mint 3%-a csaló, gazdasági bűnöző, illetve egyszerű szélhámos. A törvénysértők túlnyomórészt lopásért, kábítószer-kereskedelemért, erőszakos cselekményekért, az idegenrendészeti törvények megsértéséért stb. kerültek börtönbe: olyan bűnökért, melyek gyakran a szegénységre és a jogok hiányára vezethetők vissza.

Már maga az a mód is a kirekesztettséget erősíti, ahogyan a bűnügyi igazságszolgáltatási rendszer működik. A vádlottak az általuk nem értelmezhető szakzsargon használó, átláthatatlan jogrendszerrel szembesülve tehetetlenné válnak, és gyakran annak köszönhetően esnek csapdába, hogy nem a megfelelő dolgot mondják. Amikor pedig az ügyvédjük beszél helyettük, úgy érzik, a védőjük és a bíró között lefolyó (érthetetlen) párbeszéd megfosztja őket attól, hogy a saját tárgyalásukon részt vegyenek. A kirekesztettek további kirekesztése révén az igazságszolgáltatás rendszere vélhetően azt a hamis látszatot kelti, hogy segít felszámolni az elítéltek bizonytalanságérzetét, ám valójában nem orvosolja azokat a bajokat, melyek a börtönökben még amúgy is csak tetézik a fogva tartottak nehézségeit, s kiszabadulásuk után gyakran arra ösztönzik őket, hogy újra bűnözésre adják fejüket.

Krónikus túlszűfolttság

A börtönök az Európai Unióban mindenhol hosszú idők óta túlszűfoltak. Az Observatoire International des Prisons (OIP – börtönfigyelő szervezet) 2005-ös beszámolójában (2) riadót fűjt a romló börtönviszonyok – a szexuális promiszkuitás, a gyalázatos higiénia és a lerobbant épületek – miatt. „Ezek az életkörülmények századunk szégyenfoltja” – hangsúlyozta a szervezet.

Az Európa Tanács említést tesz továbbá a rossz bánásmódról, az elégtelen börtönlétesítményekről és arról, hogy a vizsgálati fogság idején milyen nehéz az ügyvéddel vagy az orvossal találkozni. „A vizsgálati fogságot csak kivételes esetekben kellene alkalmazni (...) Rövid időtartamú büntetések kiszabása esetén a bírói felügyeletet és a bebörtönzés helyett más alternatívákat kellene előnyben részesíteni (...). A már létező alternatív büntetések közé tartozik a próbaidőre bocsátás, a közmunkára rendelés, a részleges szabadlábra helyezés és az elektronikus nyomkövetés” – mutat rá az Európa Tanács beszámolója. A tanács javaslatot tett arra, hogy „könnyíteni kellene az olyan szervezetek és egyesületek börtönökben való megjelenését, melyek a foglyok életében képesek megszervezni az oktatást, és foglalkoztatással egybekötött képzést tudnak kínálni számukra.”

Elsődleges kérdés?

Minden jel arra mutat, hogy a börtönök és a bebörtönzöttek nem kapnak kellő figyelmet. Paradox módon különösen igaz ez a társadalmi integrációval foglalkozó Nemzeti Cselekvési Tervre. A legutóbbi, 2005 januárjában megjelent *Társadalomvédelmi és társadalom-integrációs összefoglaló jelentés* még csak említésre sem méltatta a fenti témákat.

Franciaországban az OIP az elmúlt öt év során bekövetkezett foglalkoztatási lehetőségek közel 30%-os csökkenéséről számol be, valamint arról, hogy a képzési arányszámok tíz éve nem voltak ilyen alacsonyan. A tagállamok viszont csak azzal segíthetik elő börtönviselt polgáraik rehabilitációját és ennek következtében a visszaesések számának csökkenését, ha társadalmi jellegű „befektetéseket” foganatosítanak börtöneikben.

V.F.

(1) *Situation of European prisons and pre-trial detention centres*, Európa Tanács, 10097. dok., 2004. február. Megtalálható: <http://assembly.coe.int/Documents/WorkingDocs/doc04/FDOC10097.htm>

(2) OIP, 2005 évi jelentés: *Les conditions de détention en France*: http://www.oip.org/publications/rapport2005_presentation.htm

Duplán hátrányos helyzetben...

A női foglyok a börtönök

lakosságának kisebb hányadát teszik ki, és gyakran átlagosan rövidebb az általuk letöltendő

börtönbüntetés időtartama, mint a hasonló helyzetben lévő férfiaké. A tagállamok börtöneiben fogva tartott nők száma azonban egyre emelkedik.

Legtöbbjük alacsony iskolai végzettségű, és csekély munkatapasztalattal rendelkezik, ami a börtönbüntetésük alatt biztosított megfelelő oktatás híján megnehezítheti visszatérésüket a társadalomba. Mivel többnyire egyedülállóak, gyermekeiket könnyen állami gondozásba vehetik, ha csak nincs olyan családtagjuk, akire számíthatnának. Mivel a börtönben nem kapnak jogi tanácsot, sokan nem tudják, hogyan járjanak el gyermekük ismételt, náluk történő elhelyezésével kapcsolatosan.

Az **etnikai kisebbségek** aránytalanul nagy számban képviseltetik magukat a börtönökben az egyes országok összlakosságához viszonyítva: az Egyesült Királyságban kétháromszorosa ez az arány, és általában az etnikai kisebbségek által letöltendő büntetés időtartama is hosszabb az összlakossági átlaghoz viszonyítva (*).

Ezenkívül a hátrányos megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet is könnyen dús táptalajra talál a börtönökben a fegyőrök és a foglyok között egyaránt, ami szóbeli és tetteges bántalmazáshoz is vezethet...

V.F.

(*) *Reducing Re-offending by ex-prisoners*, 2002., a UK Social Exclusion Unit beszámolója

Hogyan támogassuk az (egykori) bűnelkövetőket?

Ausztria: képzés és támogatás az egykori bűnelkövetőknek

Az EQUAL egyik projektje Ausztriában a képzés és támogatás együttesét nyújtja az egykori bűnelkövetőknek. A Telfi (távtanulás a

börtönbüntetésre ítélték számára) hat börtönben működik, ám hamarosan még több helyen is bevezetik. A Telfi tanfolyamai az információtechnológia, a német nyelv (német mint idegen nyelv) és az angol nyelv témaköréből indulnak. A tervek között szerepelnek továbbá fém- és famegmunkálási, valamint írás-olvasási készséghez kapcsolódó, valamint számtantanfolyamok is.

Az internetes távoktatás technológiája szerves részét képezi a tanfolyamok menetének. Ez a technológia lehetővé teszi, hogy minden tanuló a saját tempójában haladjon, és ily módon eredményeket lehet elérni olyan embereknél is, akik esetében a hagyományos oktatási módszerek eredménytelennek bizonyultak. A tanfolyamokat kis létszámú, hat fős csoportokban tartják papíralapú anyagok segítségével; az oktató hetente egyszer látogat el a börtönbe, melynek személyzete internetes távoktatói képzésben részesült.

A Telfivel kapcsolatos további információkat lásd a következő honlapon: http://www.telfi.at/index_eng.html

Forrás: EOEf European Crime and Employment rövidített jelentése, 2005. augusztus, elérhető: <http://www.eoef.org/>

Olaszország: Színház fiatalok bentlakóknak

Amikor a Teatro Kismet a Bari régió börtöneiben drámák előadásában való részvételt hirdetett meg az elítéltek számára, a fiatalok bentlakók három csoportból kerültek ki, nagyjából egyenlő megoszlásban: a fiatalok olasz bűnelkövetők, az észak-afrikai bűnelkövetők és az albán, csónakokban érkezett menekültek sorából, akik közül sokan inkább áldozatok, semmint bűnözők voltak. A börtönben uralkodó légkör egyértelműen rasszista beállítottságú volt: a fiatal olasz elítéltek igyekeztek átkerülni a felnőtt börtönökbe, a megrögzött olasz bűnözők közé.

A Kismet tagjai úgy érezték, hogy munkájuk segítette a nagyobb tolerancia és a jobb megértés hídját felépíteni e csoportok között. A Kismet immár négy (három férfi és egy nő) börtönben ismert, melyekbe a bentlakók segítségével és részvételével létrehozott darabokat viszik el. Mintegy 15 alkalommal adják elő az egyes darabokat, maximum hatvanfős nézőközönség előtt, akik soraiban a

helyi iskolákat és az egyházi szervezeteket is szívesen látják. Ezt a munkát Bari városa manapság szinte már meghonosodott kulturális intézményként kezeli. A színház társulat a börtönökben megvalósuló írói tevékenységet is támogatja.

Teatro Kismet: <http://www.teatrokismet.org/>

Hollandia: Norgerhaven Büntetőintézet

Norgerhaven 250 személy befogadására alkalmas zárt börtön, mely „nyitott közösséget” működtet. E közösségben a foglyok reggel 7.30 és este 9.30 között szabadon mozoghatnak, s ők maguk felelősek napi programjaik – úgymint a munkakezdés időpontjának betartása, az oktatás és képzés látogatása – betartásáért.

A fogva tartást követő rehabilitáció eredményessége érdekében a börtön „A munkát válaszd!” rendszer szerint működik. A fogly és oktatója egy olyan átfogó tervet dolgoznak ki, mely az oktatás, a képzés, a társadalmi kérdések és a tanácsadás területeit is magában foglalja. E rendszer részeként a foglyok szakképesítést szereznek olyan szakterületeken, mint például a vendéglátóipar. Ha sikerrel végeznek, oktatójuk és nevelőtisztjük a szabaduláskor megpróbál munkahelyet biztosítani nekik.

Forrás: 'Reducing re-offending by ex-prisoners', 2002., az egyesült királyságbeli Social Exclusion Unit beszámolója

Egyesült Királyság: Revolving Doors Agency – Összekötő munkások rendszere

A Revolving Doors Agency azért hozta létre ezt a rendszert, hogy mentális problémákkal küzdő foglyokat foglalkoztasson és támogasson, illetve hogy javítsa a kapcsolatot azokkal a közszolgálati intézményekkel, melyekre a foglyoknak szabadulásukkor szükségük lesz. A rendszer négy börtönben működik, főként vizsgálati fogságban lévő és rövid időre elítélt foglyok együttműködésével. A kezdeményezés olyan foglyokat céloz meg, akik a hivatalos egészségügyi, lakásellátó és szociális gondozóintézmények felelősségi körén kívül esnek. Az összekötő munkások a börtönben találkoznak klienseikkel, hogy a szabadulás idejére összehangolt tervet dolgozzanak ki. A későbbiekben az összekötő munkások a társadalomban is további támogatást nyújtanak klienseiknek. A Revolving Doors Agency

számos képzést is szervezett annak érdekében, hogy segítsen a tisztviselőknek a mentális problémákkal küzdő foglyok felismerésében és kezelésük kezdeményezésében.

A további információkat lásd a következő honlapon: http://www.revolving-doors.co.uk/link_worker.asp

A foglyok gyermekei

Az Európai Unióban évente több százezer gyermeket szakítanak el egyik napról a másikra bebörtönzött szülőjétől. Ők ugyan semmiféle törvénytörést nem követtek el, mégis megszenvedik a szülő szabadságvesztésének traumáját. A családi kapcsolatok megőrzése azonban nélkülözhetetlen eleme ezen gyermekek érzelmi egészségének éppúgy, mint a foglyok későbbi beilleszkedésének. Ha a köteleket huzamosabb időre elszakítják, a gyermek hozzászokhat, hogy más felnőttek gondoskodnak róla, és megeshet, hogy többé látni sem akarja bebörtönzött szülőjét, aki így duplán kirekesztetté válik: a társadalom és a gyermeke egyaránt kirekeszti.

A „családi bűnözés” nem csupán mítosz: becslések szerint Franciaországban a bebörtönzöttek gyermekeinek 30%-a végzi egy napon maga is a börtönben. A családi kötelek megőrzése elengedhetetlen ahhoz, hogy ezt az ördögi kört megtörhessük, de önmagában nem elegendő: a családoknak segítségre is szükségük van ezen küzdelmükhöz, kiváltképpen pedig ahhoz, hogy a gyermekek az iskolai kudarcot elkerüljék, valamint hogy a családok a hirtelen jövedelem-kiesést átvészeljék.

A bebörtönzöttek családja rövid idő alatt szegénységbe süllyedhet, amikor az ügyvédi költségek, valamint a fogva tartás és látogatás költségei amúgy is tovább súlyosbítják a fogoly jövedelem-kiesését. Először az egészségvédelemre és a gyermekekre költött összegek csökkennek, ha pedig a magára maradt szülő nem tud megbirkózni a helyzettel, és nem fordulhat a családtagokhoz sem, a gyermekek könnyen állami gondozásba kerülhetnek vagy nevelőszülőknél végezhetik.

V.F.

„Minden egykori bűnelkövető magán hordozza a büntetett előélet jelentette bélyegét”

képviselőjével.

Interjú Mike Stewarttal, a Gazdasági és Társadalmi Integrációs Központ igazgatójával (Centre for Economic & Social Inclusion), az Európai Bűnelkövetők Foglalkoztatási Fórumának (EOEF, European Offender Employment Forum)

ESZH: Melyek azok a legfőbb akadályok, melyek meggátolják a büntetett előéletűeket, hogy újra megtalálják helyüket a társadalomban, kiváltképpen pedig a munkaerőpiacon?

Mike Stewart: A probléma gyakran még a fiatalokkorra vezethető vissza. Sok bűnelkövetőnek alacsony az önbecsülése, iskolai bukások, alacsony szakképzettség és a rövid idejű munkaviszonyok magas száma jellemzi őket. Mindezen dolgok felett még hátrányos megkülönböztetésben is részüket van, mert a büntetett előélet bélyegét hordozzák magukon. A nők és az etnikai kisebbségek tagjai gyakran kétszeresen is hátrányos helyzetben vannak.

Ha az embert egyszer elítélik egy bűncselekményért, könnyen előfordulhat, hogy ismételt törvénytörővé válik, mely nélkülözéshez és kirekesztettséghez vezet. Minél többször történik ez meg, annál nehezebb az adott bűnelkövetőnek meggyőzni a munkaadókat, hogy méltó az alkalmazásra. Ezáltal pedig még mélyebbé válik a kirekesztettség, a folyamat pedig így folytatódik tovább.

Vannak olyan különlegesen hátrányos helyzetű csoportok, akik a többi csoportokhoz viszonyítva még több problémával szembesülnek?

Megdöbbenő, hogy az etnikai kisebbségi csoportok minden országban aránytalanul nagy számban képviseltetik magukat a börtönlakók terén. Azok az emberek, akik ismételtan követnek el bűncselekményeket, sokkal

nagyobb valószínűséggel válnak hajléktalanná, illetve szenvednek mentális és droggal összefüggő problémákban. A női bűnelkövetők aránya még mindig viszonylag kicsi, de a számok az elmúlt években jelentősen megemelkedtek.

Az EU milyenfajta rehabilitációs projektjeit támogatja az EEOF?

A bűnelkövető-foglalkoztatási projekteknek számos különböző típusa létezik az EU-ban. Ezek némelyike nagy volumenű, és a börtön, illetve a szabadlábra helyezést végző intézmények irányítása alatt áll. A legtöbbjük azonban kisléptékű projekt, melyet nem kormányzati szervezetek vezetnek. Általánosságban Észak-Európában találhatóak a nagyobb erőforrásokkal rendelkező projektek, míg Dél-Európa és az új tagállamok szervezetei azért küzdenek, hogy számukra biztosítsák a működéshez szükséges anyagi forrásokat.

Az alábbi két példa jól megvilágítja, mennyire különbözőek is lehetnek egymástól a bűnelkövető-foglalkoztatási projektek. Az Egyesült Királyságban működő PrisonPlus 2 projekt a legnagyobb olyan tervezet Európában, amit az Európai Szociális Alap támogat. Ez év decemberéig a projekt 39 börtönintézet összesen 48,000 bűnelkövetőjével működött együtt. A PATIM viszont egy olyan spanyol drogsegély-szervezet, mely a szociális üzletág fejlesztésével ad munkalehetőséget a gyógyulófélben lévő kábítószerfüggőknek, és járul hozzá a helyi gazdaság fellendítéséhez.

Melyek a főbb következményei annak, ha valaki nem képes újra beilleszkedni a társadalomba?

Ez súlyos következményekkel jár mind az egyén, mind a közösségek, mind pedig az állam számára. Az egyén számára igen magas a tét. Ha nem képes utat találni a munka világába, sivár kilátásai vannak a jövőre nézve, és nagy a kockázata annak, hogy sok esztendőig fog még börtönben tölteni, ami jócskán megnöveli a hajléktalanság, a kábítószer-függőség és a mentális problémák kialakulásának esélyét.

A közösségekre az ismétlődő bűnözés erős gyengítő hatást gyakorol: a legsúlyosabb esetekben a bűnelkövetés gócpontjaiban az ismétlődő bűnözés bomlasztja a társadalmat és a közösség összetartó erejét. Az állam

szempontjából nézve pedig nagyobb a valószínűsége annak, hogy a kirekesztett emberekből bűnözők lesznek. Ez rengeteg pénzbe kerül, mind az általuk okozott kárt, mind a büntetési eljárások költségeit tekintve. Egyes közösségekben a bűnözés nagy fenyegetést jelent a társadalmi rend és a társadalmi összetartó erő szempontjából.

Hogyan elemezné a Nemzeti Cselekvési Tervek integrációs törekvéseinek szerepét ebből a szempontból?

A Nemzeti Cselekvési Tervek potenciálisan igen fontos szerepet játszhatnak, mindazonáltal a legtöbb NCsT igen csekély figyelmet fordít arra, hogy megbirkózzon a bűnelkövetők társadalmi kirekesztettségével. Ez változóban van, mivel már felismerték, hogy bár korántsem minden kirekesztett csoport bűnelkövető, a bűnelkövetők nagy számban képviseltetik magukat olyan kiemelt figyelmet követelő csoportokban, mint például az etnikai kisebbségek, a nők, az alacsony képzettségűek és a hosszú időn át munkanélküli személyek esetében. Az ideális az lenne, hogy ha a bűnelkövetőket bevonnák az átfogóbb tervekbe, hogy megbirkózhassanak a fenti csoportokat érintő problémákkal. A valóság azonban az, hogy a bűnelkövetők gyakran nem férnek hozzá a szolgáltatásokhoz múltjuk miatt, és ebből adódóan speciálisan számukra kialakított szolgáltatásokra van szükségük.

Interview: V. Forest

Az EEOF rövid jellemzése

Az EEOF, az Európai Bűnelkövetők Foglalkoztatási Fóruma különböző formákban már több mint húsz esztendeje létezik. Az EEOF tagjai a bűnelkövetők foglalkoztatásának az Európai Unió egyes tagállamaiban fennálló problémáin dolgoznak. Céljuk oly módon hozzájárulni a bűnözés visszaszorításához, hogy foglalkoztatás és képzés révén elősegítsék a bűnelkövetők szociális (re)integrációját.

Az EEOF küldetése teljesítése során:

- felismeri, megvitatja és előmozdítja a jól bevált gyakorlatot;
- nemzeti és európai szinten hatást gyakorol az irányelvek kidolgozóira annak érdekében, hogy javítsanak a bűnelkövetőknek nyújtott

foglalkoztatási és képzési szolgáltatások színvonalán és minőségén;

- tagjai használatára információs szolgáltatást nyújt Európa-szerte;
- előmozdítja és megkönnyíti a nemzetközi társulásokat a foglalkoztatási és képzési szolgáltatásokat nyújtó szervezetek között.

Tagjaink között szívesen látjuk az állami és a magánszektor szervezeteit, valamint a nem kormányzati szervezeteket egyaránt. Az egykori bűnelkövetők munkához juttatása csak akkor lehet sikeres, ha eredményes társulások működnek a bűnügyi igazságszolgáltatási rendszer szervei, a munkaadók és a nem kormányzati szervezetek között a szolgáltatások ellátása céljából.

További információkat lásd a következő honlapon: <http://www.eoef.org>

HÍREK AUSZTRIÁBÓL

A társadalmi-gazdasági mítoszok lerombolása

Ausztriában az alternatív társadalmi modellek kidolgozását a bizonyos társadalmi-gazdasági mítoszokban való rendíthetetlen hit hátráltatja. A Szegénységellenes Konferencia (EAPN Ausztria) célul tűzte ki ezeknek a mítoszoknak a lebontását és a változás előkészítését, illetve a változás útjának egyengetését.

„Ezt többé nem engedhetjük meg magunknak”

A társadalmi problémák elhanyagolása kapcsán a döntéshozók gyakran az állami költségvetés egyensúlyban tartására hivatkoznak. Úgy tűnik, meg vannak győződve arról, hogy a világ egyik leggazdagabb országának a szegénység elleni küzdelem eszközeinek megnyirbálása árán kell takarékoskodnia. Ugyanakkor a jövedelem- és más adók szintén csökkennek, ezáltal az újra elosztható források is apadnak. Valójában az adórendszer szerkezete és a nemzeti kiadások súlypontjai nem természetes fejlődés révén, hanem a döntéshozók által meghatározott elvek mentén jönnek létre. A jóléti juttatások megnyirbálását védelmező másik hagyományos téveszme a népességváltozás.

Azt tartják, hogy a társadalom elöregedése által okozott problémák olyan égetőek, hogy az egyetlen lehetőség a munkanélküli segélyezés intézményének, valamint a táppénz- és a nyugdíjrendszer lebontása.

Azonban ha közelebbről megvizsgáljuk a tényeket, nem találunk megbízható hosszú távú előrejelzéseket. Ráadásul a döntéshozók átsiklanak afelett, hogy a népességváltozás főbb változói politikai mechanizmusok révén pozitív vagy negatív irányba befolyásolhatók. A jelenlegi „demográfiai pánik” nagy nyertesei a munkáltatók, a biztosítók, a pénzintézetek és a politikai vezetők, akik sötét jövőképet festenek, hogy így tereljék el a figyelmünket az általuk nap mint nap elkövetett hibákról.

„A munkahelyteremtés — bárhogyan is történjen — a társadalom számára jó!”

Az, hogy a nagyobb gazdasági növekedés több új munkahelyet teremtsen, és hogy a több munkahely stabilabb társadalombiztosítási rendszert hoz létre, szintén egy olyan újabb mítosz, amely már a XVIII. század végére széles körben elterjedt. Azonban ez a nézet nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy még a nyereséges vállalatok is bocsátanak el munkavállalókat, a foglalkoztatás eloszlása nem igazságos, valamint hogy egyre többen kénytelenek folyamatosan romló körülmények között dolgozni. Eközben a munka csupán egyszerű jövedelemforrássá válik, míg az önkéntes kölcsönös segítségnyújtás és maga a természet által nyújtott javak teljesen megfogyatkoznak. Végül az újraelosztást és a munka fogalmának újraértékelését (mint például minimálbér-rendszer, munkaidő-csökkentés, jobb gyermekgondozási rendszer) túlhangsúlyozó alternatívákat érdektelen kezdeményezéseknek bélyegezték, és megvalósíthatatlannak nyilvánították.

„Aki pénzt akar keresni, tud is pénzt keresni!”

A jelenlegi szegénységkutatás megdönti azt a mítoszt, amely szerint mindenki, aki „igazán boldogulni akar”, egyenlő esélyekkel indul. Ausztriában alapvetően a szociális feltételek alakítják egy egyén életútját. Például a családi jövedelem határozza meg, hogy valaki milyen oktatásban részesül. A jómódú családok gyermekeiből jómódú szülők válnak, míg a szegény családból származók szegénységben nevelik fel a gyermekeiket.

Annak érdekében, hogy ne a szociális körülmények szabják meg az egyének jövőjét, az Osztrák Szegénységellenes Konferencia (EAPN Ausztria) azt követeli, hogy az oktatás és a képzés ne a társadalmi osztályon, hanem az egyén előmenetelén alapuljon, az iskola több támogatást nyújtson, és hogy a képzési programok mindenki számára akadályok nélkül elérhetők legyenek.

Középpontban a szociális alternatívák

A gazdasági mítoszok eloszlatása végül meg fogja nyitni a szociális alternatívák számára az utat. A Szegénységellenes Konferencia által megfogalmazott „ABC minimális garancia” (az A jelenti a kombinált jövedelem- és munkakeresési támogatást, a B a szociális szolgáltatásokhoz és közjavakhoz való garantált hozzáférést, a C pedig a minőségi munkahelyeket középpontba állító foglalkoztatáspolitikát) egységbe foglalja a szegénység elleni hatékony küzdelem legfontosabb elemeit, és azt az üzenetet hordozza, hogy szociális alternatívák igenis lehetségesek.

Michaela Moser

Az EAPN Végrehajtó Bizottságának osztrák képviselője

Érdekes projektek

Az EQUAL keretébe tartozó **Lépésről lépésre** projektet a NEUSTART, egy bűnözéssel és annak következményeivel kapcsolatos problémákkal foglalkozó szervezet irányítja. A projekt célja a szabadon bocsátott elítéltek munkaerőpiacra való (ismételt) belépési esélyeinek növelése. Az elítéltek speciális képzési programokban vehetnek részt, amelyek egyaránt fejlesztik pszichológiai képességeiket és gyarapítják képzettségüket, valamint biztosítja azt, hogy az elítéltek még a börtönben különleges munkaerő-piaci képzésben részesülnek. Az általános cél az, hogy jobban felkészítsék a börtönviseltet a szabadulásuk utáni kritikus életszakaszra, és segítsék a „normális”, felelősségteljes élethez való alkalmazkodást. E-mail:

klaus.priechenfried@neustart.at

Az **Egyenlő Bér** sok nő számára még nem valósult meg Ausztriában. A Nők és Leányok

Osztrák Tanácsadó Központjainak Hálózata irányítja a „KLARA” elnevezésű EQUAL projektet, amelynek középpontjában az a kezdeményezés áll, hogy a közvélemény – valamint a munkaadók és a közintézmények – figyelmét ráirányítsák a jövedelmeknek a nők és a férfiak közötti igazságosabb elosztására, valamint hogy ezen célért tevékenyen dolgozzanak. E-mail: ep.klara@netzwerk-frauenberatung.at

Pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget megtapasztaló — különösen a túlzottan eladósodott emberek — rendszerint korlátozott mértékben vagy egyáltalán nem férnek hozzá a pénzügyi szolgáltatásokhoz. A legtöbb európai országban hiányoznak a megfelelő és felelősen kezelt pénzügyi szolgáltatások. Az Osztrák Adótanácsadó Központok gyűjtőszervezete által vezetett európai projekt új stratégiák kidolgozását tűzte ki célul annak érdekében, hogy az alacsony jövedelműek jobban megértsék a pénzügyek és a pénzügyi szolgáltatások jelentőségét, és hogy pénzügyeiket a lehető legelőnyösebb módon intézzék. E-mail: project@asb-gmbh.at

„A kutatók segíthetnek az nem kormányzati szervezeteknek, hogy ezen szervezetek hallatni tudják a hangjukat”

Dr. Karin Heitzmann a Bécsi Közgazdasági Egyetem oktatója, közgazdasági és szociálpolitikai kutató; kutatási témája a civil szektor és a szegénység.

EAPN: Jelenleg melyek a jelentős szociális problémák? És mely stratégiák, illetve irányelvek segítségével lehet a leghatékonyabban felvenni a harcot a szegénység és a társadalmi kirekesztettség ellen Európában?

Dr. Karin Heitzmann: Európában a jelentős szociális problémák közé sorolom a munkanélküliséget (különösen a fiatalabb és az idősödő munkavállalók esetében), az alacsony béreket (munkahelyi szegénység), a sok országban növekvő jövedelem-újraelosztási szakadékot, a szegénység és a társadalmi kirekesztettség tartós formáit, valamint a társadalom széles rétegeinek alacsony iskolázottsági szintjét.

A leghatékonyabb rövid távú stratégiák, illetve irányelvek az oktatásba és a munkahelyteremtésbe való beruházást célozzák, továbbá a minimális juttatások minden állampolgár számára történő biztosítását tűzik ki. Hosszú távon többet kell az oktatásba fektetni, újra kell gondolni a fizetett munka fogalmát (kiszélesíteni a szorosan vett „munkát” a foglalkoztatás új típusaival), és minden állampolgár számára szavatolni kell az alapvető szociális biztonságot („Grundsicherung”).

Hogyan tudnak a kutatók ebben segíteni?

Először is, a kutatók átlátható és világos helyzetet „teremthetnek”, hiszen a szegénység és a társadalmi kirekesztettség kérdései gyakran csak csekély közérdeklődésre tartanak számot. A kutatók elemezhetik a meglévő eszközöket és új, hatékony intézkedésekre tehetnek javaslatot.

Mi a szociális nem kormányzati szervezetek szerepe? Hogyan tudnak a kutatók és az nem kormányzati szervezetek együtt dolgozni?

Az nem kormányzati szervezetek fontos szolgáltatásokat nyújtanak a hátrányos helyzetű csoportoknak. Sok országban ők jelentik az első kikötőt a szegénységben élők számára. Egyben ők jelentik a szegény és kirekesztett emberek érdekeit képviselő lobbycsoportokat is, akik az ilyen személyek érdekeiért harcolnak a nyilvánosság küzdőterén. Azonban számos nem kormányzati szervezet a saját „választókerületének”, vagyis a hátrányos helyzetűek egy meghatározott alcsoportjának a szószólója. Ez azzal a veszéllyel jár, hogy a szegénységben és kirekesztettségben élők egyes csoportjait nem fedi le a nem kormányzati szervezetek tevékenysége (vagy az ilyen szervezetek nem kapnak közösségi segítyt).

A kutatók és az nem kormányzati szervezetek közötti együttműködésnek kölcsönös megértésen és nyitottságon kellene alapulnia. A kutatóknak készen kell állniuk arra, hogy a való világ azon problémáinak legfontosabb szeletével foglalkozzanak, amelyekre a nem kormányzati szervezetek szakértői rámutatnak, míg a nem kormányzati szervezeteknek nem lenne szabad a tudományos elemzéseket úgy értelmezniük, mintha azok egy steril, a

valóságtól elrugaszkodott gondolkodásmód termékei volnának. Az Ausztriában kutatóként szerzett személyes tapasztalatom megtanított arra, hogy értékeljem a civil szervezetben tevékenykedő szakértők és nem utolsósorban az EAPN Ausztria gondolkodásának és felhalmozott tudásanyagának ismeretét. Ezek a munkatársak ismerik a szociális problémákat, a kutatók pedig segítségükre lehetnek abban, hogy hallassák a hangjukat azáltal, hogy a nem kormányzati szervezetek tapasztalatait tényekkel és adatokkal támasztják alá. Fontos továbbá, hogy a szegénységben élőket bevonjuk a döntéshozatali folyamatokba, mivel ők tudják a legjobban, hogy mire is van szükségük.

Mit vár az osztrák elnökségtől?

Az osztrák elnökség nem kecsegtet túl sok reménnyel a szegénység és a társadalmi kirekesztettség elleni küzdelemben való előrelépés terén. A történelem megmutatta számunkra, hogy egy erős bizottsági elnök (mint Jacques Delors az 1980-as és az 1990-es években) és egy erős Európai Parlament többet tehet az unió szociális dimenziójának fejlesztése érdekében, mint a tagállamok rövid távú elnökségei.

Hogyan vélekedik arról, hogy Ön lesz a szegénységben élők ötödik európai találkozójának elnöke?

Megtiszteltetés számomra, hogy megbíztak a találkozó vezetésével. Ez lehetővé teszi számomra azt, hogy közel kerüljek az emberekhez és a problémákhoz. Megbízatásom továbbá segíteni fog abban, hogy ne veszítsem el a kapcsolatot a „való világgal” és maguk, a szegénységben élő emberek által megfogalmazott, jelenleg előttünk álló feladatokra összpontosíthassak.

Az interjút készítette: M. Moser

A *Hálózati Hírek* célja, hogy egyes konkrét témákban vitát kezdeményezzen. Az itt kifejtett vélemények nem feltétlenül tükrözik az EAPN álláspontját. Ha a jelen szám tartalmával kapcsolatban észrevétele van, küldje el nekünk e-mailben a team@eapn.skynet.be címre.

Főszerkesztő: Fintan Farrell

A kiadásért felel: Vincent Forest

EAPN, rue du Congrès, 37-41 (Box 2) – B-1000 Brüsszel

Tel.: +32 2 230 44 55 – Fax: +32 2 230 97 33 – E-mail: team@eapn.skynet.be – Weboldal: www.eapn.org

Készült az Európai Bizottság támogatásával